

cliënt: Schrama bv
adres: Plein 16
1816 JZ BERGEN
omschrijving: nader onderzoek naar broedvogels en vleermuizen voormalige
Brandweerkazerne en de Harmonie Plein te Bergen
van: ir. Linda Dresmé
datum: 20 september 2017

Geachte heer Schrama,

Hierbij ontvangt u het verslag van het nadere onderzoek naar broedvogels en vleermuizen. Het nadere onderzoek bestaat uit twee onderzoeksrondes naar huismus, drie onderzoeksrondes naar de gierzwaluw en 5 onderzoeksrondes naar vleermuizen en is uitgevoerd conform de soortenstandaard huismus, soortenstandaard gierzwaluw en het meest recente vleermuisprotocol (2017). In onderstaande afbeelding (afbeelding 1) is het projectgebied weergegeven.

Afbeelding 1. Ligging projectgebied (projectgebied in rood)

Aanleiding

De aanleiding van onderhavige onderzoek is het voornemen om de bestaande panden te slopen. Mogelijk worden verblijfplaatsen van beschermde soorten aangetast, waarbij strijdigheid met de Wet natuurbescherming kan ontstaan. Voorkomen dient te worden dat op basis van deze strijdigheid, vertraging in de procedures kunnen optreden.

Doel

Het doel van het nadere onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen is het vaststellen danwel uitsluiten van nesten of vaste verblijfplaatsen in de te slopen panden. De volgende vragen worden beantwoord:

1. Zijn vaste verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw of vleermuizen aanwezig?
2. Worden vaste verblijfplaatsen aangetast of verstoord?
3. Op welke wijze kunnen effecten worden gemitigeerd of gecompenseerd?

4. Is met de sloop een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig?

Nader onderzoek

Voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist indien vaste verblijfplaatsen worden aangetast als gevolg van de sloop van de gebouwen. Conform de richtlijnen van het bevoegde gezag zijn voor huismus twee onderzoeksrondes in de periode 1 april en 15 mei nodig, voor gierzwaluw drie rondes tussen 1 juni en 15 juli en voor vleermuizen vier tot vijf onderzoeksrondes nodig.

Methode onderzoek huismus

Het onderzoek is uitgevoerd conform de soortenstandaard van de huismus. De aanwezigheid van de gierzwaluw kan worden onderzocht tussen begin april en 20 juni. De optimale onderzoeksperiode is tussen 1 april en 15 mei. In deze periode volstaan 2 veldbezoeken, 1 of 2 uur na zonsopkomst om nesten van huismus uit te kunnen sluiten. De volgende gedragingen duiden op een nest: nestbouw, bezoek van een huismus onder een dakpan, transport van voedsel of ontlastingspakketjes, bedelende jongen, zingende mannetjes op dakrand of balts.

Methode onderzoek gierzwaluw

Het onderzoek is uitgevoerd conform de soortenstandaard van de gierzwaluw. De aanwezigheid van de gierzwaluw kan worden onderzocht tussen half mei en half juli. De optimale onderzoeksperiode is 1 juni - 15 juli tussen 18.00 uur en zonsondergang. De afwezigheid van broedende gierzwaluwen is voldoende aannemelijk gemaakt als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na drie inventarisatiemomenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. In de periode 1 juni tot en met 15 juli, met twee inventarisatiemomenten in juni (of eind mei) en minimaal één in juli. Tijdens de onderzoeksrondes worden gierzwaluwen die vlak boven de daken vliegen, in de gaten gehouden.

Methode vleermuisonderzoek

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (apparaat die ultrasone geluiden omzet in voor de mens hoorbare geluiden). Op basis van de frequentie van de geluiden, de omgeving en het vlieggedrag kan worden vastgesteld om welke vleermuissoorten het gaat. Vleermuizen verhuizen regelmatig van verblijfplaats en er wordt onderscheid gemaakt in winterverblijfplaats, zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijfplaatsen. Daarom worden meerdere inventarisatierondes in het vleermuisprotocol als noodzakelijk geacht. De onderzoeken vinden verspreid plaats tussen mei en september vlak voor zonsondergang en een uur voor zonsopkomst. De spreiding van de onderzoeken is conform het vleermuisprotocol en zodanig dat minimaal 20 dagen tussen de onderzoeksrondes gelegen zijn.

Tijdens de veldbezoeken is op basis van zicht en geluid de aanwezigheid van vleermuizen in en rond het projectgebied geïnventariseerd. Op basis van deze onderzoeken is het gebruik van vleermuizen in het gehele projectgebied in kaart gebracht. Met behulp van de batdetectors (Pettersson D230) -een apparaat dat de ultrasone geluiden van vleermuizen omzetten in voor de mens hoorbare frequenties- en Elekon Batlogger-een apparaat dat de geluiden automatisch opneemt-, zijn de vleermuizen waargenomen. De geluiden zijn geanalyseerd met behulp van Batsound.

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de onderzoeksrondes.

Tabel 1. Bijzonderheden van de veldbezoeken

datum	Type onderzoek	weersomstandigheden
06-04-2017, 9 uur	Huismus: nestlocaties	7°C, geen neerslag, windstil
18-04-2017, 8.30 uur	Huismus: nestlocaties	4°C, geen neerslag, windstil
01-06-2017, 18.00 - 23.50 uur	Gierzwaluw: nestlocaties Vleermuizen: foerageergebied zomer- en kraamverblijfplaatsen en migratieroute.	21°C, geen neerslag, windstil
12-06-2017, 18.00 - zonsondergang	Gierzwaluw: nestlocaties	17°C, geen neerslag, windstil
08-07-2017, 18.00 - zonsondergang 3:30 - 5:30 uur	Gierzwaluw: nestlocaties Vleermuizen: foerageergebied, zomer en kraamverblijfplaatsen en migratieroute.	18°C, geen neerslag, windstil
20-07-2017, 21.45-1.00	Laatvlieger Vleermuizen: specifiek laatvlieger, foerageergebied, zomer- en kraamverblijfplaatsen en migratieroute	20 °C, geen neerslag, windstil
31-08-2017, 21:30 - 2:00 uur	Vleermuizen: foerageergebied, zomerverblijfplaatsen, zwermplaatsen, paarverblijfplaatsen.	14°C, geen neerslag, lichte wind
18-09-2017 21.00 – 23.00 uur	Vleermuizen: foerageergebied, zomerverblijfplaatsen, zwermplaatsen, paarverblijfplaatsen.	12°C, geen neerslag, lichte wind

Onderzoeksresultaten

Er zijn geen nesten of verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw of vleermuizen waargenomen. De huismus is in zijn geheel niet waargenomen en de gierzwaluw alleen hoog overvliegend. Opvallend is dat de enkele langsvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen relatief laat tevoorschijn kwamen en 's ochtends al vroeg waren verdwenen. Dit duidt op verblijfplaatsen verder weg gelegen van het projectgebied. Het Plein is een zeer drukke locatie (wat betreft menselijke activiteit) met veel licht en geluid. Meer activiteit van vleermuizen zijn waargenomen aan de Karel de Grotelaan, ten zuiden van het projectgebied.

Conclusie

Op basis van de geleverde onderzoeksinspanningen en het ontbreken van waarnemingen, kunnen nesten en vaste verblijf- of rustplaatsen van huismus en gierzwaluw uitgesloten worden. Op basis van de vijf onderzoeks rondes naar vleermuizen kunnen zomer- kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. De bomen aan het plein hebben geen functie als migratieroute en een beperkte betekenis als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Met de sloop van de voormalige brandweerkazerne, het gebouw van de bloemen- en plantenwinkel en het pand van de Harmonie is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Maatregelen ten behoeve van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen zijn niet verplicht. Voor de nieuwbouw zijn diverse mogelijkheden om nestkasten voor huismus en gierzwaluw en vleermuiskasten te integreren in het ontwerp.

Indien u naar aanleiding van deze briefrapportage vragen hebt, kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Ir. Linda Dresmé

06-47570615

Linda@dresmevandervalk.nl